

ไปเยี่ยมพี่น้องชาวเลที่เกาะหลีเป๊ะ

ย

ย วันที่ 4 - 7 ธ.ค.2549 พวกเราชาว ARF ภูเก็ต มี ผศ.สมหมาย ปิ่นพุทธศิลป์ นำทีม พี่จุง(อรุณรัตน์ สรรพเพชร)เป็นลูกคู่และพวกเราประกอบด้วย อ.ปจานีแจ้วและสิงโตเป็นลูกทัวร์ ได้มีโอกาสไปเยี่ยมพี่น้องชาวเลที่เกาะหลีเป๊ะ จ.สตูล เพื่อศึกษาวิถีชีวิตชาวเลและการจัดการหลักสูตรท้องถิ่นชาวเลที่โรงเรียนบ้านเกาะอาดัง

ย รวบรวมข้อความจากการเดินทางฝ่าลมฝนพายุทุเรียนบนท้ายกระบะรถปิคอัพและเกลียวคลื่นของอันดามันพวกเราก็มายังเกาะหลีเป๊ะ ความรู้สึกแรกของฉันก็คือรู้สึกเหมือนจากเกาะภูเก็ตมาเยี่ยมญาติที่เกาะหลีเป๊ะ หน้าตาย ภาษาพูดเหมือนชาวแหลมตึกแก ราไวย์ สะปาย่างงาย่างนั้นย พอลำดับญาติกันไปมาก็ญาติพี่น้องกับชาวเลภูเก็ตทั้งนั้นย คนนั้นน้องแม่ขวัญใจสะบาย คนนั้นลูกพี่ลูกน้องที่วันดินราไวย์ย อีกคนก็หลานแม่จิ้งแหลมตึกแก ฯลฯ แต่ที่ต่างจากพี่น้องชาวเลภูเก็ตย ก็ชาวเลเกาะหลีเป๊ะจะเรียกตัวเองว่า โ อูรักมาไวย์โ อูรัก แปลว่า คนย มาไวย์ แปลว่า เกาะ รวมกันแปลว่าชาวเกาะย เวลาไม่พอใจก็ว่าคนอื่นเป็นคนไทยย ตัวเองเป็นชาวเกาะย หมายความว่าอย่างไรคิดเอาเองก็แล้วกันย ส่วนพี่น้องชาวเลที่ภูเก็ตจะเรียกตัวเองว่า โ อูรักลาไวย์โ อูรัก แปลว่า ย คนย ลาไวย์ แปลว่า ทะเล รวมกันแปลว่าชาวเลย และความต่างจากชาวเลเกาะภูเก็ตของชาวเลเกาะหลีเป๊ะที่น่าประทับใจอีก 2 อย่างก็คือความเป็นมิตร ฉันไปนั่งคุยบ้านไหน มีแต่คนอยากคุยด้วยไม่มีลูกเดินหนีและความสะอาดของบริเวณบ้านเรือนที่ตั้งอยู่บนหาดทรายเหมือนราไวย์ แหลมตึกแก บริเวณบ้านได้รับการบำบัดกวาด สะอาดสะอาดไม่มีใบไม้ ถูงพลาสติกสกปรกรุงรั้ง หรือน้ำเสียเน่าขังย ฉันคิดว่าอาจเป็นเพราะที่หลีเป๊ะมีพื้นที่กว้างพอให้บ้านไม่แออัดชิดเกินไปเหมือนที่ภูเก็ตย หรือคนอื่นคิดว่าอย่างไรช่วยกันแสดงความคิดเห็นด้วยย ชาวเลเกาะหลีเป๊ะมีทั้งหมด 185 ครัวเรือน ประมาณ 1,000 กว่าคนย สภาพชีวิตค่อนข้างผ่อนคลายสบายกว่าชาวเลภูเก็ตมากย ฉันคิดว่าอาจจะเป็นเพราะชาวเลภูเก็ตถูกกดดันมากเนื่องจากความแตกต่างของเชื้อชาติและความเป็นคนกลุ่มน้อยทำให้ชาวเลภูเก็ตเรียกว่าชาวเลเกาะหลีเป๊ะย ซึ่งคนบนเกาะหลีเป๊ะส่วนใหญ่เป็นชาวเลยกเว้นนักท่องเที่ยวย แต่ที่ชาวเลเกาะภูเก็ตน่าจะมีความสุขมากกว่าชาวเลเกาะหลีเป๊ะก็คือของที่ภูเก็ตราคาถูกกว่าที่หลีเป๊ะมากย และที่เป็นเรื่องแปลกสำหรับฉัน (อีกแล้ว) ก็คือที่เกาะหลีเป๊ะไม่มีอาหารทะเลขายย เพราะเมื่อชาวเลได้ปลามาก็จะขายส่งกับเจ้าแกจนหมดจะเก็บไว้กินเองหรือแบ่งกับเพื่อนบ้านเท่านั้นย ไม่มีขายปลีกบนเกาะย ดังนั้นฉันต้องผิดหวังเพราะตั้งใจว่ามาหลีเป๊ะจะต้องกินอาหารทะเลให้หายอยากย พอไม่มีฉันเลยไปดำน้ำดูปะการังหน้าเกาะให้หายแค้น

ย หน้าเกาะหลีเป๊ะมีแนวปะการังน้ำตื้นอยู่ แต่เป็นที่น้ำเสียตาย (อีกแล้ว) ฉันมาซ้ำเกินไป 10 ปีย ฉันวาดภาพว่าถ้าฉันมาเร็วกว่านี้สัก 10 ปี ฉันคงได้เห็นแนวปะการังที่สวยงามย ฝูงปลาที่สดใสย แต่จากร่องรอยและสภาพที่ฉันดำน้ำเห็นย ฉันเห็นสุสานปะการังที่หักพังย ฝูงปลาที่เหลือน้อยย ถ้าดูจากสภาพแวดล้อมฉันคิดว่าน่าจะมาจากท่อเรือที่ชนปะการัง บ้างย ชาวเลและนักท่องเที่ยวที่มาเหยียบหักปะการังบ้างย ตะกอนทรายจากเรือกิจกรรมดำน้ำที่มาทับถมปะการังและอีกมากมายหลายสาเหตุที่ฉันไม่อยากจะพูดทำให้ปะการัง เปลี่ยนไปย แต่ก็ยังดีกว่าอีกหลายแห่งที่ฉันเคยผ่านมาชมย ยังพอมีปลาการ์ตูนนี่โมโนดงหญ้าทะเลมาจ้องตากับฉันบ้างย หนอนทะเลสีส้ม น้ำเงินสดใสที่พอแหยนิ้วใกล้ ๆ หดตัวบ้างย ฟองน้ำอ่อนสีเทคนิคลเลอร์สดใสย ปะการังเขากวางย ปะการังโขดย ปะการังรูปพัดให้เห็นพอหายอยากบ้างย และที่ฉันไม่อยากจะเจอแต่ได้เจอ (อีกแล้ว) ก็ปลิงทะเลน้ำเกลียดสีดำย กับเม่นทะเล ที่เห็นแล้วต้องรีบไปไกล ๆ แต่ชีวิตฉันคงมีคลื่นแม่เหล็กดึงดูดโชคร้ายย ประเภทลงชุมชนก็โดนหมาไล่กัดย เดินป่าถูกตำแยข้างย เทียนนี้ก็เลยเจอแตนทะเลเอาเข้าย ชาวบ้านบอกว่าตัวมันเล็กเท่าเส้นผมมองไม่เห็นแต่ฉันรู้สึกตัวชา เจ็บจี๊ดเดียวย ตอนดำน้ำเลยไม่สนใจ แต่พอกลับขึ้นมากลับพบรอยฝันเป็นปื้นใหญ่ย ตั้งหลายวันกว่าจะจางหายได้

ย เขียนบทนำตั้งนานยังไม่ได้เล่าเรื่องวิถีชีวิตชาวเลเกาะหลีเป๊ะแล้วก็เรื่องหลักสูตรท้องถิ่นที่ไปดูงานเลยย แต่วันนี้ง่วงนอนแล้วย ใครอยากอ่านโปรดติดตามตอนต่อไปก็แล้วกันย ย พงษ์นี้ต้องไปสอนเด็กถักกำไลข้อมืออีกย ไปนอนก่อนละ ราตรีสวัสดิ์ เรื่องเล่าจาก...หลีเป๊ะ

ย

อรุณรัตน์ สรรพเพชร

ย

ย ได้อ่านบทความของคุณศจี..ผู้ประสานงานมูลนิธิทรัพยากรเอเชีย...แล้วรู้สึกกระตือรือร้นขึ้นมาจืด ๆ ย ประมาณว่าฉันไม่ยอมแพ้ละนะ ..คุณศจีเฝ้าส์มา ขึ้นจะเฝ้าส์บ้าง...แหมไม่ยอมหนากันเลยนะ...

ย 4-7 ธันวาคม 2549 ย พื้นที่เป็นจริงด้วยความอนุเคราะห์จากมูลนิธิทรัพยากรเอเชีย ทำให้ฉันได้เดินทางกลับไปเยือนเกาะหลีเป๊ะเป็นครั้งที่ 2 ครั้งแรกเมื่อปี 2533 ย โห...ไม่อยากจะทำบอกเลยว่าเมื่อสมัยข้ามนนหนนนนน..แปงวัยรุ่นนะ (อิอิ)

ย เดินทางจากภูเก็ตตอนเกือบ 2 ทุ่มของวันอาทิตย์ที่ 3 ธันวาคม 2549 ย มีย 6 ชีวิตโดยรถกระบะมาสด้าของมูลนิธิ ะย กับไซเฟอร์ฝีมือดีหนุ่มสิงห์โต จากดินแดนภูเรือ มาไกลจากจังหวัดเลยนะย ... แต่มีมือขับรถน้องเยี่ยมมาก ขอบอก ครั้งหลังพี่คงไม่รื้อที่ไซบริการน้องอีกแน่ ๆ

ย หนุ่มสิงห์โต ห้อรถมาด้วยสิลาหนุ่มพลแต่รวดเร็ว กับมันเพลงมันเดียวที่ฉันกับแจ้วฟังกันจนแทบจะร้องได้ทุกเพลงเพราะมันวนไปเวียนมาจนมาถึงบ้านหยงสตาร์ย จังหวัดตรัง อันเป็นที่พำนักคืนแรกของพวกเขา

ย 8 โมงเช้าออกจากบ้านหยงสตาร์ย อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง มุ่งหน้าไปท่าเทียบเรือปากบารา ย อำเภอละงูย จังหวัดสตูลย ด้วยเวลา 45 นาที ไม่ขาดไม่เกินไปจากนี้...โอ้พระเจ้าย สิงห์โตทำได้อย่างไร???

ย ถึงท่าเทียบเรือปากบารา ย ติดต่อเรื่องเรือเดินทางย ได้เรือเที่ยว 10.30 น. ถึงเวลาลงเรือต่างคนก็สพายเป้ของตัวเอง ย หอบของกันพะรุงพะรัง (ยกเว้นของกิน) ลงเรือทัวรีย ย พระเจ้าช่วยกล้วยทอดย ..11 โมงแล้วเรือยังไม่ได้เคลื่อนออกจากฝั่งย แคมแอร์ในเรือยังเสียอีก มันร้อนสะบัดจนปวดหัวไปหมด ..ออกอาการมีนย ผู้ร่วมขบวนทัวร์ซักจะหงุดหงิดย เลยมีอาการต่อว่ากันพอหอมปากหอมคอย ส่วนตัวข้าพเจ้านั่งเฉย เพราะมีคนไว้วายแทนแล้ว (ฮาๆๆๆ)

ย ขึ้นเรือบ๊วยย ตัวฉันกับแจ้วก็หลับบ๊วยย คนอื่นออกไปรับลมชมคลื่นกันที่ชั้น 2 ของเรือ แต่สำหรับตัวฉันขอบาย เพราะตั้งแต่เริ่มรูตัวว่าเป็นสาวน้อยลงก็ชักจะกลัวแดดขึ้นมาอย่างช่วยไม่ได้เพราะเกรงว่าถ้าดำแล้วจะคืนกลับสี่เดิมาากส์...

ย หลับบ้างตื่นบ้าง จนเวลาผ่านไป 1 ชั่วโมง เรือมาลอยลำอยู่ที่เกาะตะรุเตาย พรรคพวกมาสอบถามความเห็นกันว่าจะลงหรือไม่ย ตัวฉันนั้นมาตะรุเตา 2 ครั้งแล้ว เลยเฉย ๆ ลงก็ได้ไม่ลงก็ได้ สรุปรว่าทุกคนไม่ลงจะนั่งต่อไปเกาะอาดัง และพักที่เกาะอาดังที่เดียวย นั่งเรือต่อ ฉันก็นั่งสมาธิต่อทันที เหลือบมองผู้ร่วมเดินทางเก้าอี้ตัวข้างหน้าย ทำไมเค้าเก่งจริง ๆ เห็นอ่านหนังสือมาตั้งแต่ทำเรือจนผ่านเกาะตะรุเตาแล้วย เค้ายังนั่งอ่าน ๆ ซิด ๆ ย อยู่เลย ไม่เวียนหัวบางหรือไร ทั้ง ๆ ที่ดูอายุอานามแล้วก็คงจะมากกว่าฉันเกินทศวรรษแน่

ย พอเข้าเขตอุทยานแห่งชาติเกาะอาดังย ตัวฉันก็พลันตื่นขึ้นมารำลึกรู้ถึงความหลังเมื่อครั้งแรกที่ได้มาเยือนย อดีตมันหลังไหลพรังพรมมาจากไหนยังกะทำนบกันน้ำแตกย ภาพฉายชัดยงกะเหตุการณ์เพิ่งผ่านไปไม่นานย ยังนึกถึงน้ำที่ใสแจ้วในทะเลที่ตัวเองมีโอกาสได้มุดหัวลงไปดูปะการัง โดยอาศัยเกาะเชือกที่ติดกับเรือย และมีพี่ที่เป็นลูกเรือคอยดูแลอยู่ห่าง ๆ ตอนนี้ได้ทะเลจะสวยแบบนั้นอีกไหมหนอย นึก ๆ แล้วก็อยากจะมีหัวลงไปดูทะเลตอนนั้น..

ย แต่แล้ว...ตัวฉันเองก็ทำให้การตัดสินใจอนค่างที่เกาะอาดังต้องพลันเปลี่ยน (อีกแล้ว) เพราะฉันเกิดความรู้สึกว่าย มันต้องเหงาแน่ ๆ ที่เกาะอาดังเพราะเป็นเขตอุทยาน แล้วจะมีใครมาพักย คุณในเรือที่มาด้วยกันก็ไม่กี่ชีวิตย คิดได้ดังนั้นฉันเริ่มล้างสมองพลพรรคที่มาด้วยกันด้วยเหตุผลอย่างโน้นอย่างนี้ย จนทุกคนยอมว่า...คืนนี้..เราจะไปพักกันบนเกาะหลีเป๊ะ ..แทแรม ๆๆๆๆ

ย วันนี้ขอพักเรื่องไว้ ณ ตรงนี้ เพื่อแข่งกับคุณศศิ์ต่อ....คุณศศิ์ทยอยลงตอนสองเมื่อไหร่ เราก็จะทยอยลงเมื่อได้ (ฮาๆๆๆ)...

ย เรื่องเล่าจากหลีเป๊ะ (ภาค ๒)

ย

อรุณรัตน์ ธรรมเพชร

ย

ย วันนี้ถูกขงยามดีได้มีโอกาสนั่งหน้าคอม ฯ ไหน ๆ ก็นั่งแล้ว ละเลยเรื่องเล่าจากหลีเป๊ะ (ภาค ๒)ย ย ต่อดีกว่าย จะคอยคุณศศิ์ เค้าก็บอกว่า...พี่ลวงหน้าไปก่อนเหอะ จีไม่ไหวแล้ว งานมันรัดคอก เอียร์ตัวเหลือเกิน โดย เมื่อคุณขอเราจัดให้สิ่งที่คุณต้องการเดี๋ยวนี โห.. ย เรือลอยลำนมาถึงหน้าเกาะอาดังย หลังจากที่ได้ตกลงปลงใจว่าจะไม่พักที่เกาะอาดังย แต่จะไปพักที่เกาะหลีเป๊ะแทนย เพราะสมาชิกคนอื่น ๆ

ที่ร่วมโดยสารมาในเรือเดียวกันก็ไม่เห็นมีใครลงที่เกาะอาดังสักคนย (แสดงว่าเราคิดได้และคิดดี)ย

เรือก็มาจอดทอดสมอหน้าเกาะหลีเป๊ะแต่ห่างจากเกาะมาพอประมาณ เพราะเป็นเรือใหญ่ไม่สามารถไปจอดหน้าเกาะได้ย จึงเป็นการของเรือหางยาวที่ต้องมารับลูกทัวร์ขนถ่ายจากเรือใหญ่เพื่อไปส่งที่เกาะหลีเป๊ะอีกทอดหนึ่ง

ย ลงเรือทัวร์ขึ้นเรือหางยาวรวม 9 คน นั่งมาประมาณ 15 นาทีย สมาชิกกลุ่มแรกก็ลงที่หน้าหาดอีกฝั่งหนึ่ง ที่หน้าบั้งกะไลชื่ออันดามันย ลงไปแล้ว 3 เหลือพวกเรา 6ย ที่ที่ลงไปก่อนฝากบอกคนขับเรือว่าให้ไปส่งคณะของพวกเราที่ฝั่งหน้าโรงเรียนบ้านเกาะอาดัง (แปลก !

ชื่อโรงเรียนบ้านเกาะอาดังแต่โรงเรียนตั้งอยู่บนเกาะหลีเป๊ะ)ย ย ตอนที่นั่งในเรือด้วยสายตาที่ซุกซนของฉันก็เหลือบไปเห็นปลาหางแข็งสด ๆ

กำลังไปลิ่งมาอยู่ในระวางเรือย ปลาสด ๆ ที่เพิ่งขึ้นมาจากทะเล ตัวแน่น ๆ ตาใส ๆ หาดูได้ไม่ยากนักในตลาดของสังคมนตรีเมืองอย่างพวกเรา ย อ่ากระนั้นเลย ด้วยมีวาจาเป็นอาวุธประจำตัวอยู่แล้ว ก็ได้ลั่นวาจาขอซื้อปลาจากคนขับเรือเพื่อเอามาย่างกินตอนค่ำ ๆ

ตามความปรารถนาของคุณศศิที่พูดมาในเรื่องว่าอยากทานของทะเลสด ๆ ย คนขับเรือบอกว่าไม่ขายเพราะตกเบ็ดไปกินเองที่บ้าน

แต่ฉันก็ยังไม่วายพยายามที่จะให้สมาชิกได้รับประทานปลาสด ๆ ก็เลยชักแม่น้ำทั้งห้าทั้งสิบมากล่อมย จนคนขับเรือคงรำคาญเลยบอกให้ฟรี ๆย (ฮ่า ๆ ๆ)ย บอกแล้วว่า สามารถ

ย ได้ปลามา 2 -3 ตัว แจกจ่ายค่าเรือไปคนละ 30 บาท (นึกในใจ พงจะ แต่ทำไม่ได้เพราะไม่สามารถว่ายน้ำน้ำมาถึงเกาะหลีเป๊ะ ยังไงก็ต้องจ่าย)ย

ทุกคนหอบหิ้วของตรงดิ่งไปยังโรงเรียนบ้านเกาะอาดังย ถามหาครูต่อมที่คุ้นเคยประสาณมาย ย นักเรียนบอกครูต่อมอยู่ที่ศาลารวมใจ (ไม่แน่ใจว่าจำชื่อผิดหรือถูก)ย ย

พวกเราบางคนก็ตามนักเรียนไปหาครูต่อมที่ศาลา รวมทั้งตัวฉันด้วย ย ไปเจอครูกำลังสอนนักเรียนอยู่บนศาลาจริง ๆ บรรยายภาคีดีมากย

คุณศสจก็แนะนำสมัครพรรคพวกกันเป็นที่เรียบร้อย ย ฉันถามหาที่พักทันทีจากคุณครูย คุณครูบอกว่า บ้านพักครูเต็มไม่สามารถรับรองพวกเราได้ย ย แป่ว ...คิดว่ามูลนิธิ ๆ จะได้ประหยัดเงิน

ย ไม่เป็นไรคุณครูบอกที่พักมีหลายที่ หลายราคา ย สามารถเลือกได้ย ย ย เอะละ ไหน ๆ ก็ไหน ๆ แล้ว ย อยากเก็บของเข้าที่พักแล้วละ

ตกลงมาเช็คคือนที่บั้งกะไลใกล้ ๆ โรงเรียนย ได้บ้านใกล้สุดติดกับหมู่บ้านชาวเลดีจังจะได้สัมผัสกลิ่น ได้ดูวิถีชีวิตจริง ๆ ของพวกเขาทั้งกลางวันกลางคืนย

คงได้บรรยากาศดีสุด ๆ

ย เข้าที่พักเรียบร้อยแล้ว ย พวกเราต่างคนก็ต่างหิว เลยตกลงกันว่าจะไปหาอะไรกินกันก่อนย แล้วค่อยตระเวนดูหมู่บ้าน ตัวฉันอยากดูวิถีชีวิตของคนบนเกาะมาก ๆ

ด้วยว่ามาครั้งก่อน(เมื่อนานมาแล้ว) ไม่ได้ไปไหนเลยย เพราะเวลาจำกัด มาแค่หน้าโรงเรียนแล้วลงเรือกลับย มาทีนี้นี้เลยกะว่าจะเก็บเกี่ยวบรรยากาศให้เต็มที่ย

ย พวกเราเดินหาร้านอาหาร เดินเลยโรงเรียนเข้าไปเจอร้านอาหารตามสั่งอยู่เกือบกึ่งกลางชุมชนย อ่ากระนั้นเลยพวกเราก็อัดใจกันสั่งอาหารกันคนละอย่าง พร้อมน้ำดื่มย ถึงเวลาคิดค่าอาหารย โห ...ค่าอาหารตามสั่งจานละ 50 บาท ค่าน้ำ เช่น ชาดำเย็น ชามะนาว แก้วละ 25 บาท

นั่งมองหน้าทำตาปริบ ๆ เจ้าของร้านบอกว่า อาหารที่นี่แพงทุกร้าน เพราะต้องบวกค่าขนส่ง พวกเรามานั่งคุยกันว่าที่ภูกระดึงมาากกว่าที่นี้ย ย

แต่ราคาอาหารไม่โหดขนาดนี้ย หรือบางอย่างราคาก็พอ ๆ กันย ฉันคิดว่าทำไมเราต้องมาบริโภคอาหารในราคาเดียวกับนักท่องเที่ยวซะ ทั้ง ๆ

ที่เราก็คือคนพื้นถิ่นเช่นเดียวกับคนขาย จะต่างกันแค่จังหวัดที่อาศัยเท่านั้น สงสารชาวเกาะ และสงสารตัวเองถ้าอยู่หลายวันกระเป๋าคงเบาแน่

ย

เรื่องเล่าจากหลีเป๊ะ (ภาคสาม)

อรุณรัตน์ สรรเพ็ชร

ย

ย หลายคนคงคิดว่าทำไมเรื่องนี้ถึงยืดเยื้อเรื้อรังซะเหลือเกินไม่ยอมจบสักทีย ก็แหม..คนเขียนอย่างฉันเป็นมือใหม่หัดขับย เอ้ยย มือสมัครเล่นกว่าจะกลั่นกรองคำพูดและเนื้อหาในเรื่องออกมาได้แต่ละวรรคแต่ละตอน มันช่างยากเย็นแสนเข็ญ ปีมีว่าจะขาดใจ (เวอร์นะ)ย จริง ๆ พุคนะง่ายกว่าเขียนเป็นไหน ๆย ย (ครูภาษาไทยที่เคยสอนการเขียนเพื่อการสร้างสรรค์ตอนมัธยมปลายคงค่อนข้างขยับ ๆ) ย ฐานที่เรียนมาแล้วกลับใช้งานไม่ได้...แหะ ๆ ๆ ครูหาหนุขอโทษ ครูช่วยคืนความรู้กลับมาให้หนูหน่อยได้ไหม (อ้าวเป็นงั้นไป)

ย วันแรกของการมาเยือนเกาะหลีเป๊ะก็ติดช่วงบ่ายไปแล้ว ย จะออกไปตะเวนนอกเกาะก็คงไม่ได้ย เพราะฉะนั้นกิจกรรมที่ดีที่สุดคือตะลอน ๆ อยู่ในหมู่บ้านย

ว่าแล้วทุกคนก็เลือกเดินไปตามทางที่ตัวเองอยากไป เข้าซอยนั้นออกซอยโน้น เยอะบ้านนั้น หยุตบ้านนี้ งามไถ่ความเป็นมาเป็นไป ยามถึงความสัมพันธ์ของชาวเลเกาะหลีเป๊ะกับชาวเลที่เกาะสิเหร่ ปรากฏว่าแม่จิว ประมงก็ย แม่เพลงแห่งอันดามัน เจ้าของลีลาสายสะโพกที่ติดตาตรึงใจ และลดหลั่นการสับตปลายเท่าที่สุดแสนจะเข้าใจในความรู้สึกของฉัน ก็เป็นญาติกับคนที่นี้ แม่จิวเคยเล่าให้ฉันฟังว่าตัวเองมาจากเกาะหลีเป๊ะ ใช้ชีวิตอยู่ที่นั่นจนรุ่นสาว จึงขยับขยายย้ายมาภูเก็ต จึงไม่แปลกอะไรที่วงศวานเครือของแม่จิวจะมีอยู่หลายบ้านในเกาะแห่งนี้

ย เดินวนเวียนไปมาในชุมชน มีความสุขเล็กๆ กับการปลดปล่อยตัวเองออกจากภาระงาน

หลักสี่เห็นความสับสนวุ่นวายของสังคมเมือง มาอยู่ในเกาะกลางทะเลที่ค่อนข้างห่างไกลจากผู้คน

ประทับใจกับรอยยิ้ม และเสียงทักทายของคนในชุมชน ผู้คนที่นี่ไม่หวงรอยยิ้มกันเลยนะ ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ แจ่มใสกันถ้วนหน้า ยดูเคาะคุ้นชินกับแขกแปลกหน้าที่แวะเวียนมาเยือนอยู่อย่างสม่ำเสมอ อีกอย่างหนึ่งที่ชอบชมเชยไว้ ณ ที่นี้คือ ชุมชนชาวเลที่รักษาความสะอาดของบ้านเรือนได้ดีเยี่ยม

บริเวณบ้านจะกวาดอย่างดี ดูสะอาดสะอ้าน ไม่ค่อยเห็นขยะให้เกะกะลูกตาย รวมไปถึงเครื่องใช้ไม้สอยในครัว หม้อหุงข้าวที่ถูกขัดถูไว้อย่างดี ขึ้นเงาขาววับ เพราะแม่บ้านที่นี้หุงข้าวด้วยเตาถ่าน มีการเผาถ่านไว้ใช้เองในครัวเรือน และส่วนหนึ่งก็ใช้สำหรับย่างปลิงทะเล ที่นับเป็นสินค้าราคาแพง ส่งออกไปขายถึงเกาะลังกาจิว ประเทศมาเลเซีย ก็โลกริมละประมาณ 800 บาท ปลิงทะเลถือว่าเป็นยาชูกำลังชานาเอกที่ใคร ๆ ก็ไขว่คว้าอยากหาไว้รับประทาน (ยกเว้นฉันนะ) แคเห็นปลิงทะเลเปลือยกายนอนอยู่บนเตาย ย ฉันแทบไม่อยากจะเหยียบย่างลงไปใต้น้ำอีกเลย...

ย แวะเวียนไปเยี่ยมเยียนได้สักครึ่งเกาะ แผลใจว่าทำไมเกือบทุกบ้านถึงมีลูกอ่อน เดินไปบ้านไหนก็เห็นคุณแม่โกวเปลบ่าง ให้นมลูกบ้าง หรือบางบ้านมีผ้าอ้อมตากซะเต็มราวผ้า คุณแม่ที่นี้เก่งนะ ยังทำคลอดกับแมทาน (หมอด้าย) แถมยังมีกรอไฟแบบโบราณอีกด้วย ดีจังได้ย้อนยุคไปเห็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของบรรพชน ที่ทุกวันนี้จะหาดูได้จากหนังสือ หรือเห็นในเวลาที่มีการจัดนิทรรศการนาน ๆ ครั้ง นี่เป็นโชคดีอีกหลาย ๆ ต่อของพวกเรา เห็นแม่บ้านนั่งโซลครื่องแกงกันอย่างขมิ้นมัน ยอนมาดูตัวเอง เป็นได้แค่คุณนายถุงพาสติก (อายุชาวเกาะนะเนี่ย ย แต่เอาละวะเข้าข้างตัวเองว่ากับเกาะไม่มีใครทำแกงชวยนี้ ถ้ามีขายรับรองคนโซลครื่องแกงคงไม่มานั่งโซลครื่องให้หลังขดหลังแข็งอยู่แบบนี้หรือ) อ้อ อีกเรื่องนะ ทุกบ้านที่นี้จะมีแผงโซลเซลล์ไว้รับพลังงานจากแสงอาทิตย์เพื่อแปลงเป็นไฟฟ้าเก็บไว้ในหม้อแบตเตอรี่ไว้ใช้ประโยชน์ในยามจำเป็น ทั้งเป็นแสงไฟ ทั้งไว้เปิดวิทยุ และโทรทัศน์

ย ย้อนกลับมาที่พัก เพราะใกล้ค่ำแล้ว เหนียวตัวเหนื่อยๆ คิดถึงน้ำขึ้นมาตะหงิด ๆ อยากอาบน้ำนะ ย จ้าอ่าวกลับมาที่พัก ว่า...ไฟยังไม่มา ดูมืดทึม ๆ เพราะรีลอร์ที่ยังไม่ปั่นไฟ ไปนั่งกับชาวบ้านก่อนดีกว่า เห็นตั้งวงกันมาตั้งแต่เราเริ่มเข้าที่พักจนบัดนี้วงยังหนาแน่นเหมือนเดิม เห้อ...ทั้งเกาะสิเหร่ ทั้งราไวย์ ทั้งท่าฉัตรไชย ย และเกาะหลีเป๊ะ ทำไมย ทำไม่ถึงเหมือนกันเหลือเกิน ย ฉันรู้สึกหดหู่อาบมาก ๆ เพราะกดดันกับแม่บ้านที่ท่าฉัตรไชยเรื่องการแยกพวกเขาออกจากวงรำพืด ที่ทำให้ฉันระทระทวยทุกครั้งที่ได้เห็น ย เออหนอ...ย คนเราที่เรื่องดี ๆ ที่อยากจะทำก็หยาบใจกลับไม่เอา พอเรื่องแบบนี้ไม่หยาบใจให้ กลับไขว่คว้าหาตัวเองซะอีก...ตกลงว่ากว่าเคาะจะสลายวงก็พาเข้าไปเกือบสองทุ่ม สอบถามได้ความว่านั่งกันมาตั้งแต่เช้าแล้ว ช่างทรหดอดทนกันเสียจริง ๆ

ย คุณแจ้ว เอาปลาไปฝากแม่บ้านแถวบังกะโลอย่างใหญ่ แถมเคาะใจดีที่น้ำจิ้มให้อีกต่างหาก แบบไม่คิดดั่งสย ย นี่คือน้ำใจที่ทำได้ไม่ถ้อยนักในสังคมปัจจุบัน พวกเราก็อายุช่วยกันเปิบพิสดารกันอยู่ที่หน้าระเบียงที่พักนะแหละ ย ได้อรรถรสซะไม่มี กินปลาไม่มีข้าวเคล้าแสงจันทร์และแสงไฟจากเครื่องปั้นที่ดั่งกระหิมมาเป็นจังหวะ บ้านพักของพวกเราเป็นบ้านเดี่ยวมี 2 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ

หนึ่งห้องให้สองชายหนุ่ม อีกหนึ่งห้องให้ผู้หญิงสาว (น้อย) แยกย้ายกันไปตามอัธยาศัย

ย ทำกิจธุระเรื่องอาบน้ำอาบทำเสร็จ ทุกคนยกเว้นฉันอยากไปอาบแสงจันทร์ที่ชายหาด ฉันก็ไม่วู้เหมือนกันว่าทำไมฉันถึงไม่อยากไป ทุกคนไปกันหมด ปล่อยฉันให้อยู่กับแสงไฟในห้องเพียงลำพัง มองออกไปนอกหน้าต่างเห็นทั้งเด็กและผู้ใหญ่ในหมู่บ้านหอบหิ้วหมอน เสื้อ ผ้าห่ม เดินตามหลังกันเป็นขบวน ฉันก็ชะงักหน้าไปถามว่าไปไหนกันเคาะบอกว่าไปนอนหน้าหาด เพราะที่บ้านมันร้อน ย ฉันบอกตามสบาย เพราะฉันคงไม่ไปร่วมวงตีโพยด้วย กลัวความเหนียวของน้ำทะเลแล้วขี้เกียจอาบน้ำเป็นหนที่สอง ย นอนดูแสงจันทร์ที่สาดส่องเข้ามาทางหน้าต่างห้อง เออหนอนคนเราเปิดประตูชะมัดคิดแต่เดินเปิดหน้าต่างเอาไว้ทุกบาน ย หน้าต่างก็ไม่ได้สูงมากนัก แถมมาอยู่ในชุมชนของคนแปลกหน้าที่ไม่ใช่ญาติพี่น้องเรา

คิดไปคิดมาซักจะหวั่น ๆ ย เหลียวหาใครก็ไม่เห็นเค้าอยู่หน้าหาดกันหมดเลย ได้ยินบ้านข้าง ๆ เปิดเพลงจากวิทยุดังมาเป็นระยะ ๆ ค่อยใจขึ้นขึ้นมาหน่อย
จะสีท่อมแล้วทำไมทุกคนยังไม่กลับนะย ฉันเริ่มกระสับกระส่ายย เหงื่อเม็ดเล็ก ๆ เริ่มผุดตามหน้าและลามไปทั้งตัวย หัวใจเต้นดังตึกตัก ๆ
นี่คืออาการกลัวอย่างไม่มีเหตุผลใช่ไหม ฉันเฝ้าแต่ถามตัวเองย แล้วเรากลัวอะไร ก็ตอบไม่ได้ย กำลังอยู่ในภาวะสับสนขนาดหนัก...ไฟฟ้าดับพริบลง ดับไปทุกบ้านย
โอย...ฉันคิดผิดแน่เลยที่ไม่ยอมออกไปอาบแสงจันทร์กับพวกเค้าย เมื่อไหร่เค้าจะมา...มาได้แล้วนะ นั่งภาวนาได้สักพักย ได้ยินเสียงฝีเท้าหลาย ๆ
คู่พร้อมเสียงหัวเราะเดินมาใกล้บ้านพัก

เย่ ๆ ๆ ๆ ดีใจสุด ๆ ทุกคนกลับมาแล้วย แต่เราจะไม่บอกหรือว่าที่ผ่านมามีเรื่องนี้นะเราเป็นโรคปอดแตก และโรคตาขาวอย่างรุนแรงย (จะบอกทำไมให้เสียฟอร์ม)
.....

ย คินนี่.....อารมณ์พามาได้เท่านี้วันอื่นอารมณ์ขยับคงผ่านมาให้เราได้ลุกขึ้นมารำพึงรำพันได้แบบวันนี้(ลุ้น ๆ ๆ ๆ)

ย